

การบริหารสถานศึกษาสู่อนาคตของผู้บริหารกลุ่มพนัสนิคม 4
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

SCHOOL ADMINISTRATION TOWARD NEXT NORMAL ADMINISTRATORS PHANATNIKHOM
GROUP 4 UNDER CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

วรัญญา สมตน

Waranya Somton

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Faculty of Education, BangkokThonburi University

e-mail: 6533100097@bkkthon.ac.th

Received: May,8 2024

Revised: May,19 2025

Accepted: June,24 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่อนาคตของผู้บริหารกลุ่มพนัสนิคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 และ (2) เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่อนาคตของผู้บริหารกลุ่มพนัสนิคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการครั้งนี้ ได้แก่ ครูในกลุ่มโรงเรียน พนัสนิคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 103 คน โดยการเปิดตารางเครชีและมอร์แกน วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารสถานศึกษาสู่อนาคตของผู้บริหารกลุ่มพนัสนิคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ (2) เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่อนาคตของผู้บริหารกลุ่มพนัสนิคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา, อนาคต, ผู้บริหาร, พนัสนิคม 4, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study school administration toward next normal of administrators Phanatnikhom Group 4 under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2; and (2) to compare school administration toward next normal of administrators Phanatnikhom Group 4 under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by education level, and working experience.

The research was survey research. The sample were 103 teachers, determined by Krejcie and Morgan's table and obtained by sample random sampling technique. There were four steps of the methodology; (1) review related literature; (2) constructing research instrument; (3) collecting data; and (4) analysis data. The instrument for collecting data was a five-level rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The research findings were : (1) school administration toward next normal of administrators Phanatnikhom Group 4 under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2, overall was a high level; and (2) comparison of school administration toward next normal of school administrators Phanatnikhom Group 4 under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by education level and working experience, overall were not different.

Keywords: School Administration, Next Normal, Administrators, Phanatnikhom Group 4, Chonburi Primary Educational Service Area Office 2

บทนำ

โลกและบริบทรอบตัวในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก รวดเร็ว และต่อเนื่อง ทั้งวิถีชีวิต สภาพแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจ ความต้องการหรือความคาดหวังของสังคม เทคโนโลยี การแข่งขัน การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว (Disruption) เรียกว่า “VUCA World” ซึ่งมีลักษณะของความผันผวน (V-Volatility) ความไม่แน่นอน (U-Uncertainty) ความซับซ้อน (C-Complexity) และความคลุมเครือ (A-Ambiguity) สิ่งสำคัญเพื่อจะเรียนรู้มีความพร้อมในการเรียน สืบค้น และเปิดกว้างต่อความท้าทายใหม่ ๆ ที่จะทำให้สามารถรับมือในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ สถานศึกษามีหน้าที่พัฒนาคนเยาวชนไปสู่การการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายและสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหาร จากการศึกษาแบบ Input-Based Education โดยการเรียนรู้การสอนยังเน้นการบรรยายเนื้อหา ไปสู่การสร้างบัณฑิตที่สามารถทำงานได้ มีลักษณะเป็น Versatilist ซึ่งมีทักษะสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในศตวรรษที่ 21 มีประสบการณ์กว้างขวาง สามารถปฏิบัติงานได้ในบทบาทต่าง ๆ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (อาณานุกุล, 2564: 111) ในช่วงการระบาดของโควิด 19 สภาพแวดล้อมและปัจจัยทั้งภายในประเทศและภายนอกมีการเปลี่ยนแปลงที่ซับซ้อนมากขึ้น การจัดการศึกษาต้องพึ่งพาเทคโนโลยีมากขึ้น และเพิ่มความลำบากในการตัดสินใจที่ดีเนื่องจากสถานศึกษาขาดความรู้ด้านเทคโนโลยีและข้อมูลสารสนเทศที่ชัดเจนซึ่งส่งผลต่อการแก้ปัญหาที่เผชิญ การบริหารจัดการเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศมีความล้าสมัยทางเทคโนโลยี (Waller, Lemoine, Mense, Garretson, & Richardson, 2019)

ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความพร้อมทั้งความรู้ ทักษะทางปัญญาในระดับสูงและการบริหารจัดการในแนวใหม่ๆ เพื่อมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล อีกทั้งต้องมีเจตคติที่ดีและมีวิสัยทัศน์ สามารถคาดการณ์ในอนาคตได้ สร้างสรรค์กระบวนการปฏิบัติไปสู่ความสำเร็จและ การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และมุ่งพัฒนาให้สถานศึกษาเป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา (ชัยยนต์ เภาพาน, 2559: 8) ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานที่เท่าทันกับสถานการณ์จริง รูปแบบและกิจกรรมทางการสอนที่เหมาะสมในการนำมาปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนและเนื้อหาของหลักสูตรที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

สรุปได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะด้านองค์ความรู้ที่เปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบัน ทักษะด้านการบริหาร และทักษะด้านพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพที่ดีจึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหาร

สถานศึกษาสู่นาคของผู้บริหารกลุ่มพนัสนิคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ที่จะเป็นประโยชน์สำหรับบริหารสถานศึกษาสู่นาคต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่นาคของผู้บริหารกลุ่มพนัสนิคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
2. เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่นาคของผู้บริหาร กลุ่มพนัสนิคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย การบริหารสถานศึกษาสู่นาคของผู้บริหารกลุ่มพนัสนิคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ซึ่งมีแนวทางในการดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย ครูในสถานศึกษากลุ่มพนัสนิคม 4 จำนวน 15 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2566 มีครูทั้งหมด จำนวน 138 คน
- 1.2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ครูในสถานศึกษากลุ่มพนัสนิคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2566 รวมครูทั้งหมด 103 คน โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิและเปรียบเทียบสัดส่วนตามจำนวนประชากรในสถานศึกษานั้น ๆ

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีลักษณะแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม การบริหารสถานศึกษาสู่นาคของผู้บริหารกลุ่มพนัสนิคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของ Likert's Scale

3. การสร้างเครื่องมือ

- 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา สู่นาคของผู้บริหารกลุ่มพนัสนิคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
- 2) สร้างแบบสอบถามตามขอบเขตการวิจัย เสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข
- 3) นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ในด้านความตรงเชิงเนื้อหา การใช้ภาษา นำผลมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00
- 4) นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ แล้วนำไป (Try Out) กับประชากรครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่น ตามวิธีของครอนบาค มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.98
- 5) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล
- 6) นำแบบสอบถามที่พัฒนาเรียบร้อยแล้ว นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เพื่อขอความร่วมมือ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนพนัสนิคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เพื่อขอเก็บข้อมูล

2) ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

3) เก็บรวบรวมข้อมูลของแบบสอบถามทั้งหมด และตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา จำนวน 103 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ แล้วนำไปประมวลด้วยวิธีทางสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การบริหารสถานศึกษาสู่อานาคตของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนพนัสนิคม 4 โดยการหาเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.)

เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่อานาคตของผู้บริหารกลุ่มพนัสนิคม 4 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสพการณ์การทำงาน โดยการทดสอบค่าที (Independent t-test)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) ความถี่ (Frequency) 2) ร้อยละ (Percentage) 3) ค่าเฉลี่ย (Mean = $\bar{X}$) 4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation = S.D.) 5) ค่า t-test (Independent t-test)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 2 การบริหารสถานศึกษาสู่อานาคตของผู้บริหารกลุ่มพนัสนิคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารสถานศึกษาสู่อานาคตของผู้บริหารกลุ่มพนัสนิคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยภาพรวม (n=103)

การบริหารสถานศึกษาสู่อานาคต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.ด้านองค์ความรู้ของการเปลี่ยนแปลง	4.30	0.60	มาก
2.ด้านทักษะการบริหารที่เท่าทันกับสถานการณ์	4.19	0.64	มาก
3.ด้านพฤติกรรมกรปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ	4.26	0.59	มาก
รวม	4.25	0.58	มาก

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการบริหารสถานศึกษาสู่อานาคตของผู้บริหาร กลุ่มพนัสนิคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวม (n=103)

มุมมองของครู ต่อการบริหารสถานศึกษาสู่อานาคต	ระดับการศึกษา				t	Sig
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านองค์ความรู้ของการเปลี่ยนแปลง	4.36	0.62	4.17	0.54	1.19	0.14
ด้านทักษะการบริหารที่เท่าทันกับสถานการณ์	4.26	0.66	4.03	0.57	1.38	0.94
ด้านพฤติกรรมกรปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ	4.34	0.57	4.08	0.66	3.29	0.43
โดยภาพรวม	4.32	0.59	4.10	0.54	1.84	0.69

จากตารางที่ 2 พบว่า มุมมองของครูต่อการบริหารสถานศึกษาสู่ออนาคต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมไม่แตกต่าง

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการบริหารสถานศึกษาสู่ออนาคตของผู้บริหารกลุ่มพนสนคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

มุมมองของครู ต่อการบริหารสถานศึกษาสู่ออนาคต	ประสบการณ์การทำงาน				t	Sig
	ต่ำกว่า 5 ปี		6 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.ด้านองค์ความรู้ของการเปลี่ยนแปลง	4.42	0.62	4.21	0.58	1.75	0.83
2.ด้านทักษะการบริหารที่เท่าทันกับสถานการณ์	4.30	0.62	4.10	0.65	1.55	0.12
3.ด้านพฤติกรรมกรปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ	4.39	0.51	4.15	0.64	2.05	0.44
โดยภาพรวม	4.36	0.55	4.16	0.59	1.88	0.63

จากตารางที่ 3 พบว่า มุมมองของครูต่อการบริหารสถานศึกษาสู่ออนาคตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวม ไม่แตกต่าง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่ออนาคตของผู้บริหารกลุ่มพนสนคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาสู่ออนาคตของผู้บริหารกลุ่มพนสนคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับการบริหารสถานศึกษาสู่ออนาคตอยู่ในระดับมาก ดังนี้ ด้านองค์ความรู้ของการเปลี่ยนแปลง ด้านพฤติกรรมกรปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ และด้านทักษะการบริหารที่เท่าทันกับสถานการณ์

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ออนาคตของผู้บริหารกลุ่มพนสนคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน โดยรวมพบว่า ครูที่มีการศึกษาในระดับการศึกษาต่างกันและมีประสบการณ์การทำงาน ไม่แตกต่าง

อภิปรายผล

การบริหารสถานศึกษาสู่ออนาคตของผู้บริหารกลุ่มพนสนคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

การบริหารสถานศึกษาสู่ออนาคตของผู้บริหารกลุ่มพนสนคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในภาพรวมและทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เนื่องด้วยเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาในยุคอนาคตต้องมีความรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นจริงอย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นภัทร สิทธาโนมัย กล่าวว่า ผู้บริหารมีทักษะการบริหารในยุคอนาคตประกอบด้วย ด้านความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ผู้บริหารต้องเปลี่ยนกระบวนการบริหารสถานศึกษาเป็นระบบ ชัดเจนและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในอนาคต (Next Normal) นอกจากนี้แล้วผู้บริหารต้องมีการพัฒนาทักษะความรู้ทางการบริหารอยู่เสมอ จึงทำให้ทักษะของผู้บริหารเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ แพรดาว สนองพันธ์ (2564: 87) ศึกษาทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารจะต้องมองนโยบาย กำหนดวิสัยทัศน์เพื่อวางแผนงานและพัฒนางานไปในทิศทางที่ดีขึ้น โดยมีการร่วมมือและมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์เป้าหมายทิศทางร่วมกัน กำหนดอัตลักษณ์ของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนเริ่มต้นจากการบริหารโรงเรียนโดยผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การยกย่องกันชมเชย การเสริมแรงทั้งการกระทำ การให้เกียรติซึ่งกันและกัน การให้ความเป็นกันเองและปฏิบัติงานกันอย่างเพื่อนร่วมอาชีพ และเข้าใจในหลักธรรมาภิบาล จนสามารถนำมาเพื่อใช้ในการบริหารจัดการทางการศึกษา ประสานประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรม และโครงการต่าง ๆ การแก้ไขปัญหา การร่วมมือกันในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และการบริหารการศึกษาไม่ว่าจะพบเจอปัญหาอะไร ผู้บริหารก็จะใช้กลยุทธ์ในการบริหารงาน โดยการใช้ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านการศึกษา และการสอนในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นอย่างเอื้อเฟื้อฉวยฉวยมีหลักการและมีทักษะในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ สามารถสร้างและนำกระบวนการต่าง ๆ หรือใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจปัญหาได้อย่างถูกต้อง

การบริหารสถานศึกษาส่วนกลางของผู้บริหารกลุ่มพนัสนิคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านองค์ความรู้การเปลี่ยนแปลง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องด้วยเพราะว่า ผู้บริหารมีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม และผู้บริหารมีการวางแผนและจัดระบบ องค์ความรู้ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและชัดเจนเพื่อใช้ในการบริหารได้ สอดคล้องกับ อาณูภาพ เลขะกุล (2564: 35) มีแนวคิดว่า ผู้บริหารจะต้องพัฒนาตนเองโดยเริ่มจากการจัดการองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล อีกทั้งต้องนำความรู้มาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพรรณ ชันแก้ว (2565: ง) ศึกษาทักษะของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในเขตภาคกลาง ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางความรู้ความคิด ทักษะการศึกษและการสอน และทักษะทางเทคนิค ผู้บริหารต้องมีความสามารถและความชำนาญ เหมาะสมตามบริบทและความแตกต่างของโรงเรียน สามารถจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน นำกลยุทธ์ใหม่ ๆ มาใช้ในพัฒนาสถานศึกษาและเพื่อให้เกิดนวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่ให้สถานศึกษามีคุณภาพ โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิดา ใจดี (2565: 89) ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล บ้านแพ้ว ผลการศึกษาพบว่า ทักษะของผู้บริหารอยู่ในระดับสูงเนื่องจากเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ไม่ว่าจะประสบปัญหาอย่างไรผู้บริหารก็จะใช้กลยุทธ์ในการบริหารงาน ใช้ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านการศึกษาและการสอนในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นอย่าง เอื้อเฟื้อฉวยฉวยมีเทคนิคและทักษะในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชรินทร์ จันทโร (2563: 90) ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน โดยปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ร่วมมือกับผู้อื่นในการทำงานในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ในทุกสถานการณ์มีการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนให้ได้เต็มตามศักยภาพ มีการแสวงหาและใช้ข้อมูลทางเทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาส่วนกลางของผู้บริหารกลุ่มพนัสนิคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านทักษะการบริหารที่เท่าทันกับสถานการณ์ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาใช้ทักษะบริหารสถานศึกษาที่เท่าทันสถานการณ์ โดยเริ่มจากการนำเทคโนโลยี เครื่องมือสื่อสาร อุปกรณ์มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพเราะ ธรรมกิจวัฒน์ (2560: 37) ศึกษาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาเป็นพหุทักษะ ประกอบด้วย 4 ทักษะ คือ 1) ทักษะด้านนวัตกรรม ประกอบด้วย 3 ทักษะ คือ ทักษะการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ทักษะการสร้างสรรค์ผลงานจากเทคโนโลยี และทักษะการเก็บรวบรวมข้อมูล เพราะโลกที่เข้าสู่ยุคศตวรรษที่ 21 ที่เป็ยุคแห่งการดำเนินชีวิตในแบบดิจิทัล การรู้เทคโนโลยีจะทำให้บุคคลสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการค้นหาความรู้เพื่อสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์ ดังนั้นผู้บริหารจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาความรู้และทักษะความสามารถในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างจริงจัง ในทางเดียวกัน สก็อต (Scott) มีแนวคิดว่าการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารไว้ว่าเป็นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเข้าถึงข้อมูล การประเมินค่าและการติดต่อสื่อสารมีความรู้พื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการสร้างหรือพัฒนาความรู้ใหม่ๆ หรือทักษะด้านอื่นๆและสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารช่วยในการคิดแก้ปัญหาได้

การบริหารสถานศึกษาสู่อนาคตของผู้บริหารกลุ่มพนัสนิคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านพฤติกรรมในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากเพราะว่า ผู้บริหารรับฟังข้อเสนอแนะของบุคลากร ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชนเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาสูงสุด สอดคล้องกับ ธีระ รุญเจริญ (2558: 30-34) ได้กล่าวว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านแบบที่มีการบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน ผู้บริหารมีหน้าที่ในการสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรครู ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีทัศนคติในเชิงบวกกับบุคลากรครู มีความยืดหยุ่นในการทำงาน สร้างความเชื่อมั่นและความเข้าใจในความต้องการของฝ่ายต่าง ๆ ใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารสถานศึกษา ให้ความสำคัญในความพยายามของบุคลากรและสร้างแรงจูงใจในการทำงานด้วยวิธีต่างๆ เช่น การแสดงความขอบคุณ การเผยแพร่ผลงานของทีมงานและการยกย่องให้รางวัล มีความปรารถนาดีต่อบุคลากร มีความสัมพันธ์ที่ดีที่มีความห่วงใยและเต็มใจช่วยเหลือเมื่อบุคลากรมีปัญหา มีการยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น และพอใจกับสภาพแวดล้อมในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัสนันท์ โยธธรรมและทศพล ธีระพร (2565: บทคัดย่อ) ศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษามีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ดังนั้น หากผู้บริหารมีทักษะในการบริหารงานที่ดีจะช่วยให้บุคลากรมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานและเกิดเป็นความสุขในการทำงานได้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เคนซี่ อาทิตย์เจริญชัย (2564: ง) ศึกษาองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียนศรีบุญยานนท์ ผลการศึกษาพบว่า องค์กรแห่งความสุขโดยรวมอยู่ระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญในการมีคุณธรรมที่ดี ซึ่งการทำงานร่วมกัน ในองค์กรเกิดจากความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ยกโทษและให้อภัยกันอย่างจริงใจต่อผู้ที่สำนึกผิด ยอมรับและขอโทษในความผิดที่ตนทำหรือมีส่วนร่วมรับผิดชอบซึ่งบุคลากรมีการให้อภัยกัน การไม่ทำให้อีกคนอื่นเดือดร้อน นำหลักคำสอนทางศาสนามาใช้ได้อย่างเหมาะสม มีความรับผิดชอบในหน้าที่การของตนและส่วนรวม และช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันที่จะส่งผลให้สภาพแวดล้อมและปัจจัยต่าง ๆ ในการทำงานเป็นไปอย่างมีความสุข

ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่อนาคตของผู้บริหารกลุ่มพนัสนิคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ตามการประเมินของครูจำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน โดยรวม พบว่า มุมมองของครูไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านประเมินไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มพนัสนิคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผู้บริหารเข้าใจ หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร สามารถนำความรู้มาประยุกต์และบริหารตามสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้และเข้าใจสามารถบริหารสถานศึกษาให้เท่าทันสถานการณ์ได้ และมีพฤติกรรมในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการบริหารสถานศึกษาที่เป็น ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น

พื้นฐานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ข้อที่ 4 ด้านประสิทธิภาพ ดังนี้ 1) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยการกระจายอำนาจและใช้พื้นที่เป็นฐานที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักธรรมาภิบาล 2) นำเทคโนโลยีดิจิทัลและการจัดการฐานข้อมูลมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการเรียนรู้ของผู้เรียน 3) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อนบริหารจัดการโดยใช้ทรัพยากรร่วมกันและแสวงหาการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับเพื่อให้ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม 4) ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะโรงเรียนที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ และโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และ 5) เพิ่มประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและปรับกระบวนการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับยุคอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษานำผลวิจัยไปพิจารณาในการวางแผน พัฒนาความพร้อมทั้งกำกับติดตามเครือข่ายของเทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษาให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพให้มากยิ่งขึ้น

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษานำผลวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนา ส่งเสริมการปฏิบัติงานของครูเพื่อนำไปสู่ในการบริหารสถานศึกษาสู่อนาคต

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษานำผลวิจัยไปพัฒนาสถานศึกษาให้มีความคล่องตัว ราบรื่น บรรลุเป้าหมายและจุดเน้นเกิดประสิทธิผลในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาในยุคอนาคต

2.2 ศึกษาผู้บริหารมืออาชีพยุคอนาคต

2.3 ศึกษาภาวะผู้นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีในยุคอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- จักรานี สงวนนาม. (2553). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: บุ๊คพอยท์.
- เจริญ ไวรวิจกุล. (ม.ป.ป.). **การบริหารบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : พิมพ์ลักษณ์.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2558). **ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21**. การประชุมวิชาการระดับชาติคุรุศาสตร์ ครั้งที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน: ทิศทางใหม่ในศตวรรษที่ 21.
- ชรินทร์ จันทโรและมัทนา วังถนอมศักดิ์. “ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8.” วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล 6, 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2563): 86.
- นภัทร สิทธาโนมัย. (2566). **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทักษะศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills)**. สมาคม World Economic Forum. Online 1 พฤศจิกายน 2566. <https://smart-icamp.com/2021/07/06/21st-century-skills>.
- บุญส่ง กรุงชาติ. (2562). **ศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3**.วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- แพรวดา สอนพิน. (2555). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3**, ขอนแก่น. 37 (1): 42- 49.

- อานุภาพ เลชะกุล. (2564). **ความปกติถดไปอุดมศึกษา:ความท้าทาย**. วารสารการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้. 1(2) : 111.
- Bass, B.M. (1998). **Transformational Leadership : Industrial, Military, and Educational Impact**. New Jersey : Lawrence Erlbaum Associates.
- Calwell, B. (2000). “A Blueprint of Successful Leadership in an Era of Globalisation in Learning,” **Paper Presented in a Regional Seminar of Leaders in Rajabhat Institutes, Rajabhat Institute Chombung**. Ratchaburi: Rajabhat Institute.
- Campbell, R.F. and et al. (1978). **Introduction to Educational Administration**. 5 th ed. Boston: Allyn and Bacon.
- Cronbach, L.J. (1990). **Essentials of Psychological Testing**. 5th ed. New York: Harper Collins.
- Conger, J.A. (1989). **The Charismatic Leader : Behind the Mystique of Exceptional Leadership**. San Francisco : Jossey-Bass.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). “**Determining Sample Size for Research Activities,**” **Journal of Education and Psychological Measurement**. 30 (3): 607-610.